

Πάντα τὰ ἔθνη

rruga:
Kryepiskopi ANASTAS

Republika

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
Τηλ. 210.7272.315-317, Fax 210.7272310
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 – Τ.Κ. 115 21 ΑΘΗΝΑ
GREECE
e-mail: ierapostoli@apostoliki-diakonia.gr

ΠΑΡΗΛΕΠΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταξ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αριθμός Ράβδου
9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 ΚΕΜΠΑ.
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 3536

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΘ' – ΤΕΥΧΟΣ 113
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2010

«Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί
τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»

Μία ἀκόμη θεμελίωση στήν Kinshasa τοῦ Congo. Πρόκειται γιά τό δῶρο οἰκοδόμημα, πού θά στεγάσει τήν ἰατρική Σχολή καί τήν πληροφορική, τοῦ Πανεπιστημίου «Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεντρώας Ἀφρικῆς.

Ἦταν ὄνειρο. Γίνεται πραγματικότητα. Προβλέπεται νά λειτουργήσουν τόν προσεχῆ Ὀκτώβριο, σὺν Θεῷ. Τήν ἰατρική Σχολή θά διευθύνει ὁ Καθηγητής τῆς ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί διευθυντής τῆς Νευρολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ κ. Σταῦρος Μπαλογιάννης.

Ἐπ' εὐκαιρία, πληροφοριακά, στήν Kinshasa, τόν παρελθόντα Φεβρουάριο ἀνακοινώθηκε, ὅτι ὁ Ὑπουργός Παιδείας τῆς χώρας ἀνακοίνωσε τήν ἀξιολόγησή του σύμφωνα μέ τήν ὁποία, τό Πανεπιστήμιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας καταλαμβάνει τή δεύτερη θέση στήν κλίμακα τῶν Πανεπιστημίων τῆς Kinshasa μέ βαθμό 80%.

Δόξα τῷ Θεῷ!

† ὁ Κεντρώας Ἀφρικῆς Ἰγνάτιος

Ἡ ἀναβίωση
τῶν παραδοσιακῶν
τελετῶν
τῆς ἐνηλικιώσεως
στό Β. Καμερούν καί
τά προβλήματα
πού δημιουργοῦνται
στό ἱεραποστολικό ἔργο

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ τοῦ 2009 κατά τή διάρκεια τῶν μαθημάτων τοῦ Σεμιναρίου Ὁρθοδόξου Θεολογίας «Ὁ Ἅγιος Μάρκος» στό Γιαουντέ, εἶχα τήν εὐκαιρία νά ἀναπτύξω διάφορα θέματα Ποιμαντικῆς καί Κατηχήσεως μέ τοὺς 22 σπουδαστές. Ἐκεῖ, στίς μακρές συζητήσεις μας, τοὺς ἔθεσα τὸ ἐρώτημα: «Γιατί, κατά τή γνώμη σας παρ' ὄλη τήν κατήχηση καί τή Λειτουργική ζωή, παρ' ὄλο τόν ἐνθουσιασμό στήν ἀποδοχή τοῦ Χριστιανικοῦ μηνύματος, ἀπό τίς νέες Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες, ὁ κόσμος μένει προσκολλημένος στίς πρακτικές τῆς μαγείας σέ κάθε δύσκολή του στιγμή;».

Οἱ ἀπαντήσεις ἦταν πολλές καί πολὺ ἐνδιαφέρουσες καί θά ἀξίζε νά τίς ἀναλύσουμε καί νά τίς παρουσιάσουμε συνολικά διότι εἶναι οἱ γνώμες τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν μας γιά τοὺς ἰδίους τοὺς Ἀφρικανούς καί ὄχι οἱ δικές μας γνώμες καί ἀπόψεις γι' αὐτούς.

Θά σταθῶ σέ ἓνα παράγοντα πού ἀνέφεραν σχεδόν ὄλοιοι οἱ σπουδαστές ἀπό τό Β. Καμερούν καί παρ' ὄλο πού ἀφορᾶ στή φυλὴ τῶν Τιπουρί μπορούμε νά ποῦμε μέ βεβαιότητα ὅτι μᾶς παρουσιάζει κάποια πράγματα πού συναντᾶμε λίγο πολὺ σέ ὄλες τίς φυλές τῆς Ἀφρικῆς.

«Ἐνα ἀπό τά ἐμπόδια στήν κατήχηση εἶναι καί ἡ ἀναβίωση τῶν τελετῶν *μυήσεως ἢ ἐνηλικιώσεως* στό Β. Καμερούν».

Κράτησα κάποιες σημειώσεις από όσα μου ανέφεραν οι σπουδαστές και λίγους μήνες μετά εύρισκόμενος στο Β. Καμερούν συζήτησα τό θέμα διά μακρών μέ τό σύνολο τών ιερέων μας προσπαθώντας νά γνωρίσω τό πρόβλημα, νά τό αναλύσω καί νά προσδιορίσω πιθανές λύσεις.

Οί τελετές αυτές είχαν αδρανήσει καί σχεδόν εξαφανισθεί γιά τριάντα καί πλέον χρόνια καί έδώ καί μιά τριετία αναβίωσαν μέ πολλή δύσκολα έπακόλουθα γιά τό ευαγγελικό μήνυμα καί τό έν γένει αποστολικό μας έργο.

Ή αναβίωσή τους συνδέεται μέ μιά επίσκεψη-περιοδεία στά χωριά τοῦ Β. Καμερούν ενός κυβερνητικού αξιωματούχου ό οποίος, έλκει τήν καταγωγή του από τό Β. Καμερούν.

Εύρισκόμενος σέ σχετική άμνηχανία -όπως κάθε πολιτικός όταν έρχεται σέ άμεση έπαφή μέ τίς συνθήκες ζωής τοῦ λαοῦ- τοποθέτησε τά φλέγοντα θέματα σέ μιά διαφορετική βάση: συνέδεσε τήν τεράστια πολιτισμική διαφορά μεταξύ Βορρά καί Νότου μέ τήν προσπάθεια διατηρήσεως τής Άφρικανικής Πολιτισμικής Ταυτότητας, καί εκεί άκριβώς έθιξε τό θέμα τής αναβιώσεως τών τελετών «*μυήσεως ἢ ένηλικιώσεως*».

Οί παραδοσιακοί Άρχηγοί επικρότησαν τήν πρόταση καί έσπευσαν νά άδράξουν τήν ευκαιρία οργανώνοντας τίς τελετές αυτές καί δίνοντάς τους έπίσημο χαρακτήρα.

Έτσι, λίγους μήνες μετά άρχισαν νά εμφανίζονται στίς άγορές καί στά παζάρια νέοι πού φορούσαν κόκκινα ρούχα, κοκάλινα κολιέ στό λαιμό καί λευκά παπούτσια καί μέ μιά παράξενη συμπεριφορά πράγμα πού σηματοδοτούσε στόν περίγυρό τους τό ότι είχαν ήδη περάσει μέ έπιτυχία τήν τελετή τής «μυήσεως ἢ ένηλικιώσεως» .

Οί νέοι αυτοί δέν μιλούσαν σέ κανέναν καί δέν κοιτούσαν κανένα, συμπεριφέρονταν σάν ναρκωμένοι ἢ υπό τήν έπήρεια κάποιας έντονης έμπειρίας.

Σύμφωνα μέ τά άκόλουθα τής «*μυήσεως*» θά έπρεπε τά άδελφια τους νά τους πληροφορήσουν νά τους πουν ότι είναι άδελφια τους, νά τους πουν τό όνομά τους καί μετά νά τους παρουσιάσουν στους γονείς καί στήν ύπόλοιπη οίκογένεια. Οί «*μυημένοι*» παρουσιάζουν μιά παράξενη συμπεριφορά, δέν αναγνωρίζουν κανέναν, είναι σάν νά ξυπνοῦν από μιά μακρά άμνησία. Έτσι έχουν τήν άνάγκη νά ξαναγνωρίσουν τόν κόσμο τους καί τό ποιοί πραγματικά είναι καί οί ίδιοι.

Ή συμπεριφορά αυτή είναι πλασματική καί έλεγχομένη από τούς ίδιους, άπλώς είναι ό μόνος τρόπος νά παρουσιάσουν στήν κοινωνία τους ότι είναι ένηλικά μέλη καί άξιοί έμπιστοσύνης.

Μέ αυτόν τόν τρόπο ξαναβρίσκουν σιγά - σιγά τόν ρυθμό τής κανονικής τους ζωής.

Τί είναι όμως οί τελετές τής «μυήσεως»;

Μετά τήν «έορτή τοῦ κόκορα»- ἡ πιό σημαντική έορτή τής φυλής τών Τιπουρί- οί πρόσ «μύησιν» νέοι υπό τήν άρχηγία ενός μεγαλύτερου τους άρχηγού αναχωροῦν γιά τίς πλέον άκατοίκτης περιοχές τής Σαβάνας. Οργανώνονται σέ ομάδες τών 10-15 άτομων. Ύποχρεωτικά άποβάλλουν όλα τά ρούχα τους καί βάφουν όλόκληρο τό σώμα τους μέ μιά «μπογιά-άλοιφή» πού κατασκευάζουν από ένα θάμνο τής έρήμου. Ή άλοιφή αυτή πλέον τών χρωστικών της ιδιοτήτων έχει καί άντισηπτικές - λιπαντικές ιδιότητες πού βοηθοῦν τή διαβίωση στήν έρημο.

Οί ομάδες παραμένουν στήν ύπαιθρο τής έρήμου καί θά πρέπει νά έξασκηθοῦν στό νά κατασκευάζουν όπλα, νά βρίσκουν τροφή τήν ήμέρα καί τή νύκτα, νά βρίσκουν νερό εκεί πού δέν υπάρχει, νά άνάβουν φωτιά, νά στήνουν παγίδες, νά επιβιώνουν καί νά δροῦν σάν ομάδα.

Ο άρχηγός -παλιός μύστης- έχει δικαίωμα ζωής καί θανάτου επί τών «μυημένων». Αυτός τούς δίνει ένα νέο όνομα καί τούς μαθαίνει μιά νέα γλώσσα -παραφθορά τής γλώσσας τών Τιπουρί- καί είναι υπεύθυνος γιά τή «μύησή» τους στά μυστικά τής φυλής.

Άνάμεσα σέ αυτά τά μυστικά είναι καί ό τρόπος άποφυγής τής μαγείας καί ό έξιλασμός τών κακών πνευμάτων τοῦ πολέμου, τής θανατηφόρας άρρώστιας, τής κακοτυχίας κ.λπ.

Θά χαρακτηρίσαμε τήν όλη προσπάθεια τής «μυήσεως-ένηλικιώσεως» σάν μιά στρατιωτική έκπαίδευση πού άποσκοπεῖ στήν προετοιμασία καί στή βάση τών άρχαίων πόλεων-κρατῶν πού μόνον έχοντας τείχη θεωροῦσαν σάν τείχη τους τά στρατιωτικά έκπαιδευμένα μέλη τους, ἡ τελευταία, όμως, παράγραφος συνδέει τίς τελετές αυτές μέ τά παραδοσιακά θρησκευματα καί παραγκωνίζει έντελώς τό νόημα τοῦ Ευαγγελίου.

Σέ συνδυασμό μέ τίς άπίστευτες ταπεινώσεις πού ύφίστανται οί πρόσ «μύησιν-ένηλικίωσιν» νέοι καί στήν προσπάθειά τους νά άπαρνηθοῦν, νά άποκοποῦν από κάθε έννοια έτεροφυλοφιλίας ήδονής καί άναμνήσεως μέ άπαράδεκτο τρόπο -(θεωροῦμε σκό-

πιο νά μὴν μποῦμε σέ λεπτομερεῖς περιγραφές στήν παρούσα παράγραφο)- θά ἴεγαμε ὅτι οἱ τελετές αὐτές ἔχουν ἕναν καθαρά ἀπάνθρωπο καί ἀντι-ευαγγελικό χαρακτήρα.

Ὅταν, πλῆρον, ὀλοκληρώσουν τόν κύκλο τῆς «μυήσεως» δίδουν «ὄρκο σιωπῆς» καί παίρνουν τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στά χωριά τους σηματοδοτώντας τόν μέ ἄγρια ξυλοκοπήματα ὅσων συναντήσουν στόν δρόμο τους καί μέ βιασμούς γυναικῶν πού τυχόν θά βρεθοῦν στά ὄρια ἀσφαλείας, ὅπως αὐτοί τά κρίνουν σύμφωνα μέ τήν ἐκπαίδευσή τους...

Κατόπιν ντύνονται μέ κόκκινα ροῦχα, σέ ἀνάμνηση τῆς κόκκινης μπογιᾶς κατά τούς μῆνες τῆς μυήσεώς τους, φοροῦν ἄσπρα παπούτσια σάν σύμβολο τοῦ ὅτι περπάτησαν σέ ἀπάτητα-μυστικά μέρη καί ἔμαθαν μυστικά καί φοροῦν κολλίε πού γι' αὐτούς κάθε χάνδρα συμβολίζει καί μία κρυφή ἐπιτυχία... καί ἐμφανίζονται μέ τήν παράξενη συμπεριφορά πού προαναφέραμε.

Δυστυχῶς εἶναι πολύ δύσκολο νά ἀντιμετωπίσουμε ποιμαντικά τό φαινόμενο καθότι ποτέ –παρά μόνο μετά ἀπό χρόνια– κανένας δέν θά μαρτυρήσει ὅτι

συμμετεῖχε στίς τελετές αὐτές.

Ἔτσι μιλήσαμε γενικά γιά τήν μὴ μετοχή τῶν νεαρῶν μας χριστιανῶν σέ αὐτές τίς τελετές καί καταδικάζουμε τό μέρος αὐτῶν τῶν τελετῶν πού ἔρχεται σέ ἄμεση ἀντίθεση μέ τόν Εὐαγγελικό Λόγο.

Σέ παλαιότερες γραφές εἶχαμε προσδιορίσει τό τί σημαίνει γιά τόν Ἀφρικανό ἡ ἔννοια τῆς φυλῆς καί πόσο ζωτικά εἶναι συνδεδεμένη ἡ ὑπαρξή του μέ τή φυλή του. Γιά νά προσδιορίσουμε τίς πραγματικές διαστάσεις τοῦ προβλήματος θά πρέπει νά φανταστοῦμε τό κάθε νεαρό μέλος τῆς

φυλῆς «μεταξύ σφύρας καί ἄκμονος», ἀπό τή μιᾶ πλευρά, ἡ πανάρχαια συνήθεια τῆς φυλῆς καί ἀπό τήν ἄλλη μιᾶ –πολύ νεαρή γιά τά Ἀφρικανικά δεδομένα– διδασκαλία αὐτοθυσιαστικῆς πίστεως καί ἀγάπης στό πρόσωπο τῆς ἀποκεκαλυμμένης Θεότητας τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ...

Τί, καί μέ ποιά κριτήρια θά ἐπιλέξει ὁ νεαρός Ἀφρικανός;

Αὐτό ἐπίσης πού δέν θά πρέπει νά διαφεύγει τῆς προσοχῆς μας εἶναι ὅτι, πίσω ἀπό τό φαινόμενο αὐτό κρύβεται ἡ πρωταρχική σύγκρουση τοῦ παγανιστικοῦ πνεύματος μέ τό πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ καί αὐτό τό γνωρίζουμε πολύ καλά ἀπό τίς Πράξεις καί ἐπιστολές τῶν Ἀποστόλων καί κυοφορεῖ πάντοτε τό πνεῦμα τοῦ Συγκρητισμοῦ...

Ἐδῶ δίκαια κάποιος θά ἔθετε τό ἐρώτημα: «Θά μπορέσει ὁ Εὐαγγελικός Λόγος νά ὑπερισχύσει τῶν φυλετικῶν αὐτῶν ἐθίμων χωρίς νά ἀλλοιωθεῖ καί νά μεταμορφωθεῖ σέ ἕνα συγκρητικό ἐξάμβλωμα;».

Ἡ ἀπάντηση φαίνεται δύσκολη καί ἡ ἀποφυγή τοῦ συγκρητισμοῦ ἀκόμα δυσκολότερη... Τό νά περιμένουμε νά φανερωθεῖ –ἂν δέν ἔχει ἀκόμα φανερωθεῖ-

αὐτό τό μόρφωμα ἀκόμα πιό ἐπώδυνη λύση... Νομίζω ὅτι, ὅταν κάποιος ἐπισημάνει τό πρόβλημα καί τόν κίνδυνο καί τά θέσει ἐνώπιον τοῦ Εὐαγγελίου δηλαδή, ἐνώπιον τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ θά βρεῖ σίγουρα λύση...

Μιά λύση πού θά μπορούσε νά καρποφορήσει εἶναι ἡ χρήση τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου ὅπως τόν χρησιμοποίησε πρῶτος ὁ Κύριός μας καί κατόπιν οἱ Μαθητές Του. Ἕνας λόγος πλούσιος σέ μεταφορές, εἰκόνες, σύμβολα καί ἀνθρώπινα παραδείγματα συμπεριφορῶν πού ἀνάγουν τά πάντα σέ μιᾶ πρόγευση τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν...

Νά, πῶς ἀπευθυνόταν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τούς Ἐφεσίους πρῶτων «μύστες» τῆς Μεγάλης τῶν Ἐφεσίων Ἀρτέμιδος... «*Τό λοιπόν ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καί ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τήν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τό δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τά μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἶμα καί σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τάς ἀρχάς, πρὸς τάς ἐξουσίας, πρὸς τούς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τά πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τήν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καί ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι. στήτε οὖν περιζωσάμενοι τήν ὀσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καί ἐνδυσάμενοι τόν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καί ὑποδησάμενοι τούς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τό θυρεόν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τά βέλη τοῦ πονηροῦ τά πεφυρωμένα σβέσαι· καί τήν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι καί τήν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ρῆμα Θεοῦ...» (Ἐφ. 6, 10-18).*

Ἄν κατορθώναμε νά μεταγγίσουμε αὐτούς τούς λόγους τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθῶν στά Ἑθνη πού μεταφέρουμε τόν Εὐαγγελικό Λόγο –(ἔθνη χωρίς τό ὑπόβαθρο τῆς ἐλληνικῆς παιδείας)- σίγουρα θά ἀλλάξαμε πολλὰ μέσα σέ πολύ σύντομο χρονικό διάστημα διότι οἱ λόγοι αὐτοί ἐμπεριέχουν ὄχι μιᾶ ἀπλή πρόταση στό

πρόβλημά μας ἀλλὰ μιᾶ δυναμική λύση... δυστυχῶς ὅμως εἴμεθα ὀλίγοι ἕως ἐλάχιστοι γιά θεαματικά ἀποτελέσματα... καί τοῦτο διότι ἐξακολουθοῦμε νά πιστεύουμε ὅτι, τό Εὐαγγέλιο ἀποτελεῖ μοναδική λύση γιά τήν Ἀφρική τοῦ σήμερα καί τοῦ αὔριο ὅπως ἀποτελοῦσε τή μοναδική λύση καί γιά τήν Ἀφρική τοῦ χθές πού δυστυχῶς μᾶς ἦταν ἄγνωστη καί ἀπόσιτη...

Ζητοῦμε τήν εὐαισθητοποίηση τῶν χριστιανῶν ἀδελφῶν μας σέ καιρούς δυσχειμέρους πού εὐνοοῦν τήν ἀποξένωση καί τόν ἀποκλεισμό... δύσκολο νά ξεπεράσουμε τό σήμερα καί νά ἀνοικτοῦμε στήν ἐρχομένη καί ἤδη παρούσα Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν... ἄς ζητήσουμε, λοιπόν, κάτι πιό εὐκόλο μέ τόν λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιά τήν ἀποστολή του στά Ἑθνη...

«*εἰς αὐτό τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκατε-ρῆσει καί δεήσει ὑπὲρ πάντων τῶν ἀγίων, καί ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τό μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλήσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλήσαι.*» (Ἐφ. 6, 18-20).

Εὐχεσθε ἀδελφοί ἅγιοι ὑπὲρ τῶν δυσκολιῶν μας...

† ὁ Καμερούν Γρηγόριος

